

ایمان

درس
سوم

آیا تاکنون درباره‌ی انسانی که در کویر راه را گم کرده و حیران و سرگردان به هر سو می‌رود و این تلاش جز بر رنج و ناامیدی او نمی‌افزاید، اندیشیده‌اید؟
آیا تاکنون به انسانی که خود را مانند خاشاکی بازیچه‌ی طوفان حوادث می‌بیند و هیچ مقصد و مقصودی برای خویش نمی‌شناسد، اندیشیده‌اید؟
آیا گوهری می‌شناسید که به انسان و حیات او معنا بخشد و او را از حیرت و سرگردانی نجات دهد؟ مهم‌ترین تفاوت انسانی که چنین گوهری را یافته، با انسانی که از آن محروم است، چیست؟
اگر انسان در زندگی خود به آرامش و امنیت راستین نیازمند است، پس چگونه می‌تواند به آن دست یابد؟

شناخت واژه

۱- معنای لغوی: آمِن (—) آمَنَا : ایمن و مطمئن شد. آمَن به معنای ایمنی در برابر ترس، آرامش قلب داشتن و خاطر جمع بودن. ءامَنَ (أَمَنَ) ایماناً : تصدیق و باور کرد؛ ایمان به معنای باور کردن، گرویدن، اعتقاد قلبی داشتن و تسلیم شدن همراه با اطمینان خاطر است.

۲- معنای اصطلاحی: ایمان در اصطلاح قرآن کریم اعتقاد و باور به یگانگی خدا، صفات الهی، فرشتگان او، پیامبران، آخرت و عمل به دستورات خداست.

جُست و جو

در گفت و گوهای روزانه چه کلماتی را می‌شناسید که از ریشه‌ی «أَمِنٌ» است؟ معنای آن‌ها را با کاربرد این ریشه و مشتقات آن در زبان عربی مقایسه کنید.

کاربرد در قرآن

برای آشنایی بیشتر با کاربردهای مختلف واژه‌ی اصلی درس، جدول زیر را کامل کنید.

معنای واژه	مشخصات صرفی	عبارت قرآنی	واژه	نمره
		فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَادْكُرُوا اللَّهَ بقره ۲۳۹	أَمِنْتُمْ	۱
		فَإِمَنَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ صف ۱۴	ءَامَنَتْ	۲
		فُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ ءامَنَّا بِهِ ملک ۲۹	ءَامَنَّا	۳
		فَلَيَسْتَجِيبُوا لِي وَلَيُؤْمِنُوا بِي بقره ۱۸۶	لِيُؤْمِنُوا	۴
		رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ ءامِنًا ابراهیم ۲۵	ءَامِنًا	۵

قرائت و ترجمہ

١- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
طس * تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْءَانِ وَ كِتَابٌ مُبِينٌ
هُدًى وَ بُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ
الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ بِالْأَخْرَةِ هُمْ يُوْقِنُونَ

نمل ۱ تا ۳

٢- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِمْنَانًا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ
وَ الْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ
وَ الْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِ
وَ مَنْ يَكُفُرُ بِاللَّهِ وَ مَلَائِكَتِهِ وَ كُتُبِهِ وَ رُسُلِهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ
فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

نساء ۱۳۶

٣- قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ
الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاسِعُونَ
وَ الَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ
وَ الَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ

مؤمنون ۱ تا ۴

٤- قُل لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغْضُبُوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ

که چشمان خود را (از نامحرمان) فرونهند،

وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ و دامان خود را حفظ کنند؛

ذُلِكَ أَرْكَى لَهُمْ

إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ

نور ۳۰

٥- وَ قُل لِّلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُبْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ

که چشمان خود را (از نامحرمان) فرو نهند،

وَيَحْفَظُنَ فُرُوجَهُنَّ و دامان خود را حفظ کنند،

وَ لَا يُبَدِّيْنَ^١ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا

وَ لَيَضْرِبَنَ بِخُمُرٍ^٢ هِنَّ عَلَى جُيوبِهِنَّ^٣

و باید (اطراف) روسربی های خود را بر سینه افکنند (تا گردن و سینه ایشان با آن پوشانده شود)

... وَ تَوَبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيْمَانَ الْمُؤْمِنَاتِ

لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

نور ۲۱

١- لا يُبَدِّيْنَ (بَدُو) : آشکار نکنند

٢- خُمُر : جمع خمار، روسربی ها، چارقدها

٣- جُيوب : جمع جَيْب، گریبان ها، یقه ها

٦- قالَتِ الْأَعْرَابُ إِنَّا

قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا

وَلَكِنْ قَوْلُوا أَسْلَمْنَا

وَلَمَّا يَدْخُلُ الْأَيْمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ

وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتُكُمْ^١ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا

إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

حُجَّرَات١٤

٧- إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِنْتَمْنَا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

لَمْ يَرْتَابُوا^٢

وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ

حُجَّرَات١٥

١- لَا يَلِتُكُمْ (لَيْتَ : کم کردن) : کم نمی کند از شما، نمی کاهد از شما

٢- لَمْ يَرْتَابُوا (رَيْب) : شک نکردند

تمرینات

تمرین اول — با توجه به آیات درس فهرستی از واژگی‌های مؤمنان را تهیه کنید.

تمرین دوم — با مراجعه به آیات مشخص شده، معنای هریک از این واژه‌ها را

بنویسید :

مَأْمُونٌ :	: آمِنٌ (احقاف ۱۷)
ءَامِنُونَ :	: آمِين (اعراف ۶۸)
آمَانَات :	: آمِنيَّنَ (یوسف ۹۹)
مُؤْمِنٌ :	: مُؤْمِن (یوسف ۱۷)
مَأْمُونٌ :	: مَأْمُون (معارج ۲۸)

تمرین سوم — در آیه‌ی ۲۸۳ سوره‌ی بقره واژه‌هایی را که از ریشه‌ی «امن»

آمده است، مشخص کرده و معنا کنید.

حِكْمَة

حضرت امير المؤمنين على عليه السلام :

الْاِيمَانُ شَجَرَةٌ

اَصْلُهَا الْيَقِينُ

وَ فَرْعُهَا التُّقَىٰ

وَ نُورُهَا الْحَيَاةُ

وَ ثَمَرُهَا السَّخَاءُ

ميزان الحكمة، باب ايمان

فَرع : ساخه

ثَمَر : ميوه

اَصْل : ريشه

نُور : شکوفه